

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 58. An sit obligatio corripiendi eum, qui ex ignorantia peccat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

Q. 56. Si verba non juvent, an debeat vel possit 212 proximus aliter corrigi. R^e. Si sit subditus, potest & debet à Superiore corripi, etiam pœnis aliisque modis coactivis: si autem non sit subditus, etiam licitum erit ipsi aliquam vim amicam adhibere, v. g. occultare gladium, subducere pecuniam aliaque peccandi instrumenta, uti docent S. Antoninus, Nav. Mol: Lug. de Just. d. 2. n. 33. non videtur tamen licitum absolutam vim inferre, v. g. ligare vel includere, quia hæc est excessiva usurpatio jurisdictionis: Excipe, nisi adesset causa proportionata, tūtū si cogitaret inferre grave malum Reipublicæ, Superioribus vel familiæ, tum enim liceret, & quandoque, sed raro, esset obligatio sic impediendi, ita Lug. n. 34.

Q. 57. An aliquando sit etiam gravis obligatio 213 corripiendi solos defectus Subditorum. R^e. De hoc vivideri potest Lug. de Just. d. 9. à n. 21., hoc enim concernit plerumque solos Superiores Religiosos.

Q. 58. An sit obligatio corripiendi eum, qui ex 214 ignorantia peccat. R^e. Si ignorantia sit vincibilis, utique est obligatio, nam ignorantia illa non excusat à peccato: si autem ignorantia sit invincibilis, Bonac. in Dec. d. 3. q. 4. p. 7. n. 11. absolutè docet non esse obligationem, sive sit ignorantia juris sive facti, quia tantum tenemur corriger peccatum proximi, proximus autem tunc non peccat: Excipit tamen ipse cum aliis omnibus, nisi ex officio alicui incumbat monere & instruere, v. g. quia est Pastor, Confessorius: Item, nisi inde oriretur damnum tertii, vel ignorantis ipsius, aut scandalum, aut irreverentia in Deum vel Religionem. Alii Authores distinguunt, si

M

enim

enim quis peccet ex ignorantia juris naturalis, omnes communiter docent te teneri corripere, quia licet proximus non peccet, actio tamen ejus est in se mala & indecens ac displicens Deo, ita *Ovi*: 1. 2. t. 5. cont. 2. n. 30., qui ait idem communiter doceri etiam, quando quis peccaret ex ignorantia juris divini: Econtra, si peccet ex ignorantia juris humani, docet *Op:* cum *Bann. Nav. Val.* & aliis non esse obligationem corripiendi, tum quia proximus non est in gravi miseria, tum quia nihil facit intrinsecè malum, consequenter secundum hos *Auctores* non teneberis admonere eum, qui ignorans die Veneris comedit carnes, aut Vesperi it cubitum oblitus orare horas; sed his omnibus probabilitate contradicunt *Con: Sanch. Castrop.* & alii cum *Burg.* cent. 3. cas. 69. dicentes esse obligationem corripiendi peccantem ex quacunque ignorantia, tum quia sic exigit reverentia legis, contra quam est illa actio vel omissione, tum etiam quia materialis transgressio legis, si non corrigatur, facile fit formalis, aut habitum pravum inducit: discretione tamen utendum est, nam imprudenter agit, qui inculpabiliter errantem in re nulli prorsus noxia corrigit cum non levi ejus rubore vel aliorum incommodo, & ita, inquit *Gob.* in *Exp.* t. 3. n. 343. male fecit ille, qui sacerdotem oblitum stolæ, de hoc defectu eum in Sacrificio ad aram monuit.

215 *Q. 59. An & quando sit obligatio denuntiandi vel deferendi aliquem.* *R. §. 1.* Est obligatio gravis subpoena excommunicationis hæreticos denuntiandi apud Inquisitores Fidei, uti constat ex variis Bullis Pontificum & decretis Juris canonici apud *Castrop.* t. 4. d. 3. p. 4. n. 21., quam obligationem &